

Mbete kí dɔsɔy kí
 Ja
 ndàngì

Ta-je kí dɔ mbete-tì kí dɔsɔy kí Ja ndàngì

Njèkɔwkulə Ja ndàngì mbete kin kɔɔ ra-né kì njékadmɛɛ-je mɛɛ kuwə-tì kí d'uwə-nə lubi-lubi kì Lubə rəm, d'uwə-nə lubi-lubi kì ngankɔ-dé-je, kì kɔnan-dé-je mɛɛ kadmɛɛ-tì rəm. Mbete kinlé, kúji ndàngì-é tò gay kì ndəgi mbete-je, ngà ta kí njèndàngì-é panè: «Səi» kin rəm, ta kí ɛ panè: «Ngan-m-je kí ndɛ» kinlé toji kí njèndàngì mbete kinlé ndàngì adi dow-je madi ya tagay. Mbete kinlé, ri njèndàngì-é goto mɛɛ-é-tì, ngà ɛ toji rɔ-é lo kɔr-é-tì kí 1:1 kì dow kí oo Jeju kaglo-tì kì Jeju isi-né dɔnangi-tì nè. Mbete kinlé kúji ndàngì-é rəm, mbete Poyta-je kí káre rəm, ya toji kí njèndàngì-é to Ja kí to kí káre dan njéndó né-je-tì lə Jeju kí dɔgi gidì-é joo kí njèndàngì mbete Poyta kí Maji kí ri Ja tò dɔ-tì. Dow-je kí Ja ndàngì mbete adi-dé bá ba-dé «ngan-je kí ndɛ» kinlé, to njékadmɛɛ-je kí ɛ ndigi-dé nà. Dɛ 'to njékəwnə-je kí gay-gay kí d'isi kɔbe-tì lə dow-je kí Rɔm, dɔnangi Aji-tì kí ngon-é kí ɓone bè 'ba-é Turki. Ja to njèkɔr nɔ-dé kaglo-tì kí nà nà al kadi oy-né. Ja panè: Lubə to londógi ('Ndó 1:5) rəm, to njèndigi dow-je rəm (4:8,16). Londógi toji ta kì tɔgrɔ-tì. Mɛɛ kəy mbete-tì kí dɔsɔy kí Ja ndàngì lé, ɛ ɔsi kagi dɔ maji-tì kí maji kadi dow gə ndógi lə ta kí tɔgrɔ-tì, ə kadi panjiyə-é ɔw natì siə kɔɔ kadi dowbé ɔ mɛɛ kuwə-nə lubi-lubi-tì kì Lubə rəm, kì njékadmɛɛ-je kí rangì rəm. Bəba à ra kadi dɛ kí 'to njékadmɛɛ-je d'usi-né mɛɛ majal-tì kɔɔ néndó-je kí

ngom læ njékosi ta Kristi kin al ('Ndó 2:18-23). Mee key mbete-ti kí njèkungi-ti joo kí Ja ndàngi lé, e osi kagi do ndigi dow-je-ti kí e bá to gin kuwə-nə lubi-lubi kinlé.

Kulə gin ta

Ja 1:1-14

¹ †Né kí tò lo kulə gin-é-ti nu, né kí j'oo ta-é kè mbi-ji, né kí j'oo kè kəm-ji, né kí j'tən joo maji-é bá j'odi rɔ kè ji-ji rəm lé, to né kí sɔbi do ta kí njèkadì dow-je d'isi kəm; ² †ə kiskəm lé, tɔji rɔ-é ndaa-ti rəsi adì j'oo kè kəm-ji, j'pa ta-é j'adi dow-je; kiskəm kí sartagangi kí isi nati kè Bɔbi-ji bá tɔji rɔ-é ndaa-ti rəsi ta kəm-ji-ti lé bá, j'ilə mbə-é j'adi-si. ³ Né kí j'oo ta-é kè mbi-ji ə kəm-ji oo rəm lé, bá j'ilə mbə-é j'adi-si, kɔ kadi səi kàrè adì j'uwəi-nə-nə lubi-lubi tɔ. ə kuwə-nə lubi-lubi lə-ji lé, to kuwə-nə lubi-lubi kè Bɔbi-ji rəm, bá to kuwə-nə lubi-lubi kè Ngon-é Jeju Kristi rəm tɔ. ⁴ Ta kinlé, j'ndangi j'adi-si kɔ kadi rɔnəl lə-ji ɔr-né njuti.

Njiyə lo kí ndógi-ti

⁵ Ta kí j'oo ta Jeju Kristi-ti bá j'ow kè kidə-si tin: Lubə to londógi, lo kí ndul goto rɔ-é-ti.

⁶ Kinə j'painè j'uwəi-nə lubi-lubi siə ya bá j'njiyəi lo kí ndul-ti bəy rəmə, j'ədi ta kè kədi bi j'rai né kí ɔw nati kè ta kí tɔgrɔ-ti al. ⁷ Ngà kinə j'njiyəi lo kí ndógi-ti titi kí Lubə ya kè dɔ-é isi-né lo kí ndógi-ti kin bè rəmə, j'toi dow-je kí j'uwəi-nə lubi-lubi rəm, bá məsi Ngon-é Jeju bɔr majal-je lə-ji kɔgi lay rəm tɔ.

⁸ Kinə j'painè j'rai majal al rəmə, jəi ya j'ədi rɔ-ji ə ta kí tɔgrɔ-ti goto ta-ji-ti. ⁹ ə kinə j'ɔri man dɔ majal-je-ti lə-ji rəsi tɔ rəmə, e to njéka dɔ ndi-é-ti rəm, njəra né

† 1:1 1:1 Ja 1:1 † 1:2 1:2 Ja 1:14

kí njururu rəm, adi à kinə go majal-je lə-ji lé kɔgi rəm, ɓá né-je kí njururu al kí j'rai kàrè à bɔr kɔgi lay rəm tɔ.
¹⁰ Ngà kinə j'paine j'rai majal al rəmə, j'bai-é njèkəɗta rəm, ɓá ta liə kàrè goto mɛɛ-ji-ti rəm tɔ.

2

¹ Ngan-m-je, m'ndàngi ta kin m'adi-si kɔɔ kadi 'rai majal al. Ngà kinə dow madi ra majal rəmə, njèpata gangi-né dɔ-ji rɔ ɓɔbi-ji-ti isi nɔɔ, to Jezu Kristi kí to dow kí njururu. ² Jezu Kristi lé, ɛ ya kì dɔ-é ilə rɔ-é kadkare-ti oy kɔɔ majal-je lə-ji; ɛ oy kɔɔ majal-je lə-ji jəi ya par al, ngà kɔɔ majal-je lə dow-je lay kí dɔnangi-ti nè tɔ.

Təl rɔ go ta-ti lə Lubə kì ndigna
Mat 7:21-23; Jǎ 13:34,35; 14:21-24

³ Né kí j'gəi-né kí j'gəi Lubə lé, to təl kí j'təli rɔ-ji go ndukun-je-ti liə. ⁴ Dow kí panè n'gə-é ya ɓá təl rɔ-é go ndukun-je-ti liə al lé, to njèkəɗta ə ta kí tɔgrɔ-ti goto ta-é-ti. ⁵ Ngà dow kí təl rɔ-é go ta-ti lə Lubə lé, dowbé ndigi-é adi ɔr njuti. Né kí j'gəi-né kí j'toi dow-je kí j'nami kàdì-é-ti ɔn: ⁶ Dow kí pa rəsi panè n'nam kàdì-é-ti lé, dowbé à kadi panjiyə-é tanɔ kì panjiyə 'Babe ya bè tɔ.

⁷ †Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, to ndukun kí sigi ɓá m'ndàngi m'adi-si al, ngà to ndukun kí low kí ingəi lo kulə gin-é-ti* kin ya; ndukun kí low kinlé, to ta kí ooi kete kin ya. ⁸ Rəm ɓá to ndukun kí sigi kí m'ndàngi m'adi-si ya rəm; ta kinlé, to ta kí tɔgrɔ-ti, kɔɔ tɔji rɔ-é rɔ Kristi-ti rəm, tɔji rɔ-é rɔ-si-ti rəm; kɔɔtalə londul goto ə londógi kí tɔgrɔ-ti ɓá isi ndógi ngá.

† 2:7 2:7 Jǎ 13:34 * 2:7 2:7 Ta kinlé sɔbi dɔ kulə gin kadmɛɛ lə-dé.

⁹ Dow kí ɔsi ngonkɔ-é k̀ ta ya rəmə ɓa rɔ-é njèkisi lo ḱ ndógi-ti lé, to dow ḱ isi lo ḱ ndul-ti ya ɓəy. ¹⁰ Dow ḱ ndigi ngonkɔ-é lé, to dow ḱ isi lo ḱ ndógi-ti ə né ḱ à ra-é kadi usi ya goto. ¹¹ Ngà dow ḱ ɔsi ngonkɔ-é k̀ ta lé, to dow ḱ isi lo ḱ ndul-ti; dowbé njiyə lo ḱ ndul-ti ə gə lo ḱ isi ɔw-ti al, kdɔtalə londul kəm-é-ti ndi-ndi.

¹² M'ndangi ta-je kin m'adi-si səi ngan-m-je, kdɔtalə majal-je lə-si toki kiŋə go-é kogi k̀ takul Jeju Kristi.

¹³ M'ndangi ta-je kin m'adi-si səi ɓɔbi ngan-je, kdɔtalə njèkisi lo kulə gin-é-ti lé, səi 'gəi-é. M'ndangi ta-je kin m'adi-si səi ngan-je ḱ rɔ-si tɔ kəm, kdɔtalə səi 'təti rɔ Njèmɛɛndul.

M'ndangi ta-je kin m'adi-si səi ngan-je, kdɔtalə səi 'gəi ɓɔbi-si.

¹⁴ M'ndangi ta-je kin m'adi-si səi ɓɔbi ngan-je, kdɔtalə səi 'gəi njèkisi lo kulə gin-é-ti nu.

M'ndangi ta-je kin m'adi-si səi ngan-je ḱ rɔ-si tɔ kəm, kdɔtalə səi lé tógi-si tɔ rəm, ta lə Lubə uwə lo kisi mɛɛ-si-ti rəm,

ɓá səi 'təti rɔ Njèmɛɛndul rəm tɔ.

¹⁵ Adi ɓo duniŋa ra-si al rəm, ɓá adi ɓo né-je ḱ duniŋa-ti ra-si al rəm tɔ. Kinə ɓo ra duniŋa ra dow rəmə, dowbé ndigi ɓɔbi-ji Lubə al. ¹⁶ Kdɔtalə né-je lay ḱ duniŋa-ti ḱ to, kəmnda né ḱ ra dow-je, k̀ né-je ḱ nəl kəm dow-je, k̀ kində kadi kdɔ nékingə-je kinlé, to né-je ḱ i rɔ ɓɔbi-ji Lubə-ti al, ngà i duniŋa-ti nè. ¹⁷ Ə duniŋa à goto rəm, ɓá kəmnda né-je ḱ titi kàrè à goto rəm tɔ; ngà dow ḱ njera né ḱ mɛɛ Lubə ndigi lé isi kəm ya sartagangi.

*Ta ḱ ɓɔbi dɔ njèkɔsi ta Kristi
J̄a 16:13-15*

¹⁸ Ngan-je, to kaglo kí dɔbɔy ndɔ-je-ti ngá; titi kí ooi-né 'panè njèkɔsi ta Kristi à ree lé, ooi, ðone bè kin njèkɔsi ta Kristi 'n̄a ngá, ə gangi-é kin ya j'gəi-né kí to kaglo kí dɔbɔy ndɔ-ti lé ngá. ¹⁹ Njèkɔsi ta Kristi lé, 'tɛɛ dan-ji-ti nè ya d'ɔw, ngà to ðá 'to 'lə-ji al; kdɔtalə kinə 'to 'lə-ji rəmə lé d'a kisi sə-ji; ngà kinə kí d'in̄ə-ji d'ɔw kinlé ya tɔji ndaa-ti rəsi kí dow-je lay kin ya 'to 'lə-ji dɔɔ al. ²⁰ Səi rəmə, njèkaa njay adi-si Ndil-é† adi səi lay ya 'gəi ta kí tɔgrɔ-ti. ²¹ Gə ðá səi 'gəi ta kí tɔgrɔ-ti al ðá m'ndangi-né ta-je kin m'adi-si kɔ al; ngà m'ndangi m'adi-si kdɔtalə səi 'gəi ta kí tɔgrɔ-ti rəm, ðá 'gəi kí takədi káre ya kàrè à k̄i rɔ ta kí tɔgrɔ-ti-ti al rəm tɔ.

²² N̄á ðá to njèkəɔta ta wa? Dow kí njənaji panè Jeju to Kristi‡ al lé, ðá to njèkəɔta ya al wa? Dowbé kinlé to njèkɔsi ta Kristi, kɔ ɛ naji panè n'gə Bɔbi-ji al rəm, n'gə Ngon-é al rəm. ²³ Dow kí rá-rá kí naji panè n'gə Ngon lə Lubə al rəmə, dowbé gə Bɔbi-é al ya tɔ; dow kí pa ta rəsi panè: Jeju to Ngon lə Lubə rəmə, dowbé gə Bɔbi-é tɔ.

²⁴ Səi rəmə, ta kí ooi lo kulə gin-é-ti n̄u lé, adi ta-é ra ðe m̄ɛɛ-si-ti. Kinə ta kí ooi lo kulə gin-é-ti n̄u§ kin ra ðe m̄ɛɛ-si-ti rəmə, səi kàrè a nami kàd̄i Ngon lə Lubə-ti rəm, a nami kàd̄i Bɔbi-é-ti rəm. ²⁵ ə kunmind̄i kí Lubə un adi-ji lé, to kunmind̄i kí sɔbi dɔ kiskəm kí sartagangi.

²⁶ Ta lə dow-je kí 'ndigi kədi-si kur-si wale lé ðá m'ndangi m'adi-si tin. ²⁷ Səi rəmə, Ndil* Lubə kí Kristi adi-si lé, tɔ m̄ɛɛ-si-ti adi ɔwi ndoo kad̄i dow ndó-si né

---

† 2:20 2:20 Ubi kin tɔji Ndil kí aa njay kí Jeju adi dow-je kí d'adi-é m̄ɛɛ-dé. ‡ 2:22 2:22 Kristi lé kɔr m̄ɛɛ-é to dow kí Lubə mbəti-é. § 2:24 2:24 Ta kinlé sɔbi dɔ kulə gin kad̄m̄ɛɛ lə-dé. * 2:27 2:27 Ndil kinlé, to ta kí káre-rè k̄i ta lə ubi kí ta-é tɔ lo ndó-é-ti kí m̄ɛɛ 1J̄a 2:20

al†; ngà titi kǐ Ndil kǐ ɛ adi-si ndó-si-né né-je lay, ɔ ɛ to njèta kǐ tɔgrɔ-ti ði to njèkəɔɔta al lé, ʒi mɛɛ ta-ti liə titi kǐ ɛ ndó-si-né‡.

Ta kǐ sɔbi dɔ ngan lə Lubə

Rɔm 8:14-19

²⁸ Ngan-m-je kǐ ndɛ, beɔa, 'nami kàdì Kristi-ti kɔɔ kadi ndɔ kǐ à tɛɛ tɔji-né rɔ-é ndaa-ti rəsi lé, mɛɛ-ji nda kay rəm, ðá kadi ndɔ ree-é-ti kàrè rɔ-ji sɔl-ji takəm-é-ti al rəm tɔ. ²⁹ Kinə 'gəi kǐ Kristi to dow kǐ njururu rəmə, kadi 'gəi kǐ dow kǐ rá-rá kǐ to njèra né kǐ njururu lé, to dow kǐ Kristi oji-é.

3

¹ †Ooi ndigi kǐ Bɔbi-ji Lubə ndigi-ji mbing ya adi 'ɔa-ji ngan lə Lubə kin! ə j'toi ngan lə Lubə lé ya rəm tɔ. Dow-je kǐ dɔnangi-ti nè lé, 'gə-ji al, kɔɔ gə kǐ dɛ 'gə Lubə al tɔ.

² Səi kǐ m'ində-si dan kəm-m-ti, ðone bè kinlé j'toi ngan lə Lubə ɔ né kǐ j'a toi lé, tɔji rɔ-é ndaa-ti rəsi takəm dow-je-ti al ðəy; ngà j'gəi kǐ ndɔ-é kǐ Kristi à tɔji rɔ-é ndaa-ti rəsi takəm dow-je-ti lé, j'a titi-nə siə bè, kɔɔ j'a kooi daji rɔ-é kǐ kəm-ji. ³ Dow kǐ rá-rá kǐ ɔw kǐ nékində mɛɛ dɔ-ti kǐ bè kin rəmə, dowbé adi panjiyə-é aa njay titi kǐ 'Babe aa-né njay kin bè tɔ.

⁴ Dow kǐ rá-rá kǐ ra majal lé, al dɔ ndukun tɔ; kɔɔtalə majal kǐ ra lé to kal dɔ ndukun. ⁵ †Səi 'gəi kǐ 'Babe ree kɔɔ bɔr majal-je lə dow-je kɔɔgǐ ɔ ɛ ra majal nja káre al. ⁶ Dow kǐ rá-rá kǐ nam kàdì-é-ti lé, à kisi ká ra majal-ti al;

† 2:27 2:27 Ta kinlé to ta lə mbati néndó-je lay al, ngà to ta kǐ sɔbi dɔ njéndó dow-je né-je kǐ ngɔm. ‡ 2:27 2:27 Jǎ 16:13-15

† 3:1 3:1 Jǎ 1:12 † 3:5 3:5 Jǎ 1:29

ə dow kí rá-rá kí isi ká ra majal-ti rəmə, to dow kí oo-é al rəm, bá gə-é al rəm.

⁷ Ngan-je, adi dow ədi-si al. Dow kí njèra né kí njururu lé, to dow kí njururu titi kí 'Babe to-né dow kí njururu kin bè. ⁸ Dow kí isi ká ra majal-ti lé, to dow lə Sú, kdotalə Sú ra majal lo kulə gin-é-ti nu. Ngon lə Lubə ree kdo tujì kullə-je lə Sú kogi. ⁹ Dow kí rá-rá kí Lubə oji-é lé, à kisi ká ra majal-ti al ngá, kdotalə ko né lə Lubə tò mɛɛ-é-ti adi ɛ à kisi ká ra majal-ti al, kdotalə Lubə oji-é ngá. ¹⁰ Né kí toji kí ngan lə Lubə 'to gay kì ngan lə Sú é: Dow kí rá-rá kí isi ká ra né-ti kí njururu al lé, to dow lə Lubə al rəm, bá dow kí ndigi ngonkɔ-é al kàrè to dow lə Lubə al rəm tɔ.

Ta kí do ndigi-na-ti

¹¹ †Ta kí ooi lo kulə gin-é-ti nu* lé é: J'ndigi-na. ¹² Adi j'ndaji kullə ra Kayin kí to dow lə Njèmɛɛndul kin al; ndoki Kayin lé tɔl ngonkɔ-é. ə kdo ri bá tɔl-é-né wa? Tɔl-é kdotalə kullə ra-é majal ə 'lə ngonkɔ-é lé bá tò njururu†.

¹³ Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, kinə dow-je kí dɔnangi-ti nè d'osi-si kì ta rəmə, adi ra-si bəl al. ¹⁴ †Jəi lé, ndigi kí j'ndigi ngankɔ-ji-je kí njékadmɛɛ-je kinlé bá toji adi j'gəi kí j'indəi dan koy j'gangi j'tɛɛi kiskəm-ti. Dow kí ndigi dow-je al lé, to dow kí oy. ¹⁵ Dow kí rá-rá kí osi ta ngonkɔ-é lé, to njètɔl dow-je ə səi 'gəi kí dow kí njètɔl dow-je lé, kiskəm kí sartagangi goto rɔ-é-ti. ¹⁶ Ndigi dow-je lé, né kí j'gəi-né é: Kristi adi rɔ-é koy kdo ta lə-ji. Jəi kàrè tò kadì j'adi rɔ-ji koy kdo ngankɔ-ji-je tɔ. ¹⁷ Kinə dow ɔw kì nékingə kí dɔnangi-ti nè, ə oo

---

† 3:11 3:11 Ja 13:34 * 3:11 3:11 Ta kinlé sɔbi do kulə gin kadmɛɛ lə-dé. † 3:12 3:12 Kgn 4:1-8 † 3:14 3:14 Ja 5:24

ngonkɔ-é kí ndoo né ra-é ya rəmə oo kəmtondoo liə al lé, dowbé à panè Lubə ində ndigi dow-je mɛɛ-n'è-ti tɔ ban wa? ¹⁸ Ngan-m-je, adi j'ndigi-nə kì ta kí ta-ji-ti əse kì ndaá ta-ji par al, ngà j'rai kì nɔ kì né kí ji-ji-ti kì kəm rəbi ta kí tɔgrɔ-ti.

Ta kí do mɛɛ kí nda kay nɔ Lubə-ti

¹⁹ Beba j'a gəi-né kí j'toi dow-je kí njékun go ta kí tɔgrɔ-ti rəm, bá mɛɛ-ji à kusi-né nangi pɔ nɔ-é-ti rəm tɔ. ²⁰ Ə lé mɛɛ-ji uwə-ji kì ta kì kəm rəbi kì ban-ban ya kàrè, Lubə to 'boy itə mɛɛ-ji rəm, ɛ gə né-je lay rəm.

²¹ Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti lé, kinə mɛɛ-ji uwə-ji kì ta al rəmə, mɛɛ-ji nda kay nɔ Lubə-ti. ²² Ri-ri ya bá j'dəji-é kàrè, à kadì-ji, kɔ j'təli rɔ-ji go ndukun-je-ti liə rəm, j'rai né kí nəl-é rəm.

²³ †Ooi, ndukun liə ən: Kadì j'adi mɛɛ-ji Ngon-é Jeju Kristi rəm, kadì j'ndigi-nə titi kí un-né ndu adi-ji lé rəm tɔ. ²⁴ Dow kí təl rɔ-é go ndukun-je-ti lə Lubə lé, to dow kí nam kàdì Lubə-ti rəm, Lubə isi mɛɛ-é-ti rəm. Ə kì takul Ndil kí aa njay kí Lubə adi-é isi mɛɛ-ji-ti bá j'gəi-né kí Lubə isi mɛɛ-ji-ti tɔ.

4

Ta kí sɔbi do njéndó dow-je né-je kì ngom

¹ Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, dow-je lay kí 'pa ta 'ba-né ri Ndil kí aa njay lé adi-dé mɛɛ-si dɔrɔ al; ngà 'nəi-dé ooi, kɔ kadì 'gəi dɛ kí 'to 'lə Lubə. Kɔtələ njékəɔta-je kí njéba rɔ-dé njépata-je kí ta Lubə-ti 'nɔ dɔnangi-ti nè. ² Né kí a gəi-né Ndil kí to Ndil lə Lubə ən: Dow kí pa ta rəsi panè: Jeju Kristi lé ree təl rɔ-é dow-ti rəmə, to dow lə Lubə; ³ ə dow kí pa ta lə Jeju

† 3:23 3:23 Ja 13:34; 15:12,17

ndaa-ti rəsi al lé, to dow lə Lubə al; dowbé kinlé to dow lə njəkosi ta Kristi kí ooi ta ree-é lé; ə ɓone bè ya kàrè ɛ ɔ dɔnangi-ti nè ngá rəm.

⁴ Səi ngan-m-je, səi lé, 'toi dow-je lə Lubə ə njékəɗta-je kí njéɓa rɔ-dé njépata-je kí ta Lubə-ti lé, səi 'təti-dé rɔ, kdɔtalə njəkisi mɛɛ-si-ti to kí boy n̄a itə njəkisi mɛɛ dow-je-ti kí dɔnangi-ti nè. ⁵ Dɛ lé, 'to dow-je kí dɔnangi-ti nè; gin-é kin ɓá tapa-dé to-né tapa dow-je kí dɔnangi-ti nè, ə dow-je kí dɔnangi-ti d'oo ta lə-dé. ⁶ Ngà jəi j'toi dow-je lə Lubə; dow kí gə Lubə ə oo ta lə-ji; dow kí to dow lə Lubə al rəmə oo ta lə-ji al tɔ; Gangi-é kin ɓá j'gəi kəri-né rəbi nin Ndil kí njəta kí tɔgrɔ-ti k̄i ndil kí ngɔm.

Lubə to njèndigi dow-je

⁷ Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, adi j'ndigi-n̄a;

kdɔtalə ndign̄a lé to né kí ɔ rɔ Lubə-ti,

ə dow kí rá-rá kí ndigi dow-je lé, to dow kí Lubə oji-é rəm, ɓá gə Lubə rəm.

⁸ Lubə lé, to njèndigi dow-je,

adi dow kí ndigi dow-je al lé, gə Lubə al.

⁹ Ooi, kəm rəbi kí Lubə tɔji-né ndaa-ti rəsi kí n'ndigi-ji ɔn:

Lubə ulə Ngon kàl liə dɔnangi-ti nè kɔɔ kadi j'isi kəm k̄i takul-é.

¹⁰ Ə ndigi kí Lubə ndigi-ji kinlé né kí tɔji ɔn:

To jəi ɓá j'ndigi-é kete al,

ngà to Lubə ya ndigi-ji ɓá ulə Ngon-é ki kadkare

adi ree oy kɔɔ majal-je lə-ji.

¹¹ Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, kinə Lubə ndigi-ji bore bè lé, jəi kàrè j'a ndigi-n̄a tɔ. ¹² †Dow kí oo Lubə ya goto; kinə j'ndigi-n̄a rəmə, Lubə isi mɛɛ-ji-ti ə ndigi kí ɛ ndigi-ji lé tɔji rɔ-é ndaa-ti rəsi. ¹³ Ə né kí j'gəi-né kí

† 4:12 4:12 Ja 1:18

j'namì kàdì Lubə-tì rəm, Lubə isi-né mɛɛ-ji-tì rəm lé, to ta lə Ndil-é kí adi-é isi mɛɛ-ji-tì. ¹⁴ Bɔbi-ji Lubə ulə Ngon-é kadì to Njèkaji dow-je kí dɔnangi-tì nè, adi j'oo-é kì kəm-ji rəm, b́á j'pa ta kí dɔ-é-tì j'adi dow-je rəm tɔ.

¹⁵ Dow kí pa ta rəsi panè: Jèju to Ngon lə Lubə lé, Lubə isi mɛɛ dowb-é-tì rəm, b́á ɛ nam kàdì Lubə-tì rəm tɔ.

¹⁶ Jəi lé, j'gəi ndigi kí Lubə ndigi-ji, ə j'gəi kí ɛ ndigi-ji ya tɔgrɔ-tì.

Lubə to njèndigi dow-je; dow kí ndigi dow-je tò mɛɛ-é-tì lé, to dow kí nam kàdì Lubə-tì ə Lubə isi mɛɛ-é-tì tɔ.

¹⁷ Ooi, né kí mɛɛ-ji à nda-né kay ndɔ gangta-tì lé, to ndigná kí dan-ji-tì kí ɔr njuti; kdɔtalə gangi-é kí ndɔki Kristi isi-né dɔnangi-tì nè lé ya jɛ j'isi-né tɔ. ¹⁸ Ndigná lé, b́əl goto-tì; kdɔ ndigná kí ɔr njuti ɔr b́əl mɛɛ dow-tì kɔgi. Kdɔtalə b́əl tɔji kində kɔji kí à ree, ə dow kí b́əl lé, ndigi dow-je kí tò mɛɛ-é-tì ɔr njuti al. ¹⁹ Jəi rəmə, jəi j'ndigi dow-je, kdɔtalə Lubə ya ndigi-ji dɔsay. ²⁰ Kinə dow panè n'ndigi Lubə ya rəmə ɔsi ta ngonkɔ-é lé, to njèkəɔta. Kdɔtalə ngonkɔ-é kí ɛ oo-é b́əy ɔ ndigi-é al lé, à ndigi Lubə kí ɛ oo-é al kin ban wa? ²¹ ə Kristi ya adi-ji ndukun panè: Dow kí ndigi Lubə rəmə, à ndigi ngonkɔ-é tɔ.

5

Ta kí sɔbi dɔ kadmɛɛ, kì kullə ra kadmɛɛ

¹ Dow kí rá-rá kí adi mɛɛ-é kí Jèju to Kristi* lé, to dow kí Lubə oji-é, ə dow kí ndigi bɔbi ngon rəmə, ndigi ngon-é tɔ. ² Né kí j'a gəi-né kí j'ndigi ngan lə Lubə lé, to

* 5:1 5:1 Kristi lé kɔr mɛɛ-é to dow kí Lubə mbəti-é.

ndigi kɨ j'ndigi Lubə rəm, təl kɨ j'təli rɔ-ji go ndukun-je-ti liə rəm. ³†Kdotalə ndigi Lubə lé, to təl rɔ go ndukun-je-ti liə. Ə ndukun-je liə lé, ɔy al, ⁴kdotalə dow-je lay kɨ Lubə oji-dé lé, 'təti rɔ duniŋa ə né kɨ njètətrɔ duniŋa lé to kadmɛɛ lə-ji. ⁵Dow kɨ njètəti rɔ duniŋa lé to nə wa? To dow kɨ adi mɛɛ-é kɨ Jeju to Ngon lə Lubə ya al wa? ⁶To Jeju Kristi kɨ ree kɨ man rəm, kɨ məsi rəm; ɛ ree kɨ man par al, ngà ree kɨ man† rəm, kɨ məsi rəm; ə Ndil kɨ aa njay ya pa ta kɨ dɔ-ti, kdotalə Ndil kɨ aa njay ya kɨ dɔ-é to ta kɨ tɔgrɔ-ti. ⁷Beβa né-je mutə [dɔrɔ-ti 'pa ta dɔ-ti adi to: Lubə kɨ Bɔbi rəm, Ta rəm, βá Ndil kɨ aa njay rəm. Ə né-je kɨ mutə kinlé 'to né kɨ káre-rè. ⁸Né-je mutə dɔnangi-ti nè 'pa ta dɔ-ti tɔ] adi to: Ndil kɨ aa njay rəm, man rəm, βá məsi rəm]‡, ə de mutə lay ta-dé asi-na. ⁹Kinə j'ooi ta lə dow-je j'adi to ta kɨ tɔgrɔ-ti rəmə, ta lə Lubə to kɨ boy nə itə ta lə dow-je. Kdotalə to Lubə ya ə pa ta kɨ sɔbi dɔ Ngon-é adi dow-je. ¹⁰Dow kɨ adi mɛɛ-é Ngon lə Lubə lé, ta lə Lubə kinlé tò mɛɛ-é-ti; ə dow kɨ adi mɛɛ-é Lubə al lé, ɛ βa Lubə njəkəɔta, kdotalə ta kɨ Lubə pa dɔ Ngon-é-ti lé, dowbé oo kɨ ta kɨ tɔgrɔ-ti al. ¹¹†Ooi, ta kɨ 'pa sɔbi dɔ Ngon lé βan: Lubə adi-ji kiskəm kɨ sartagangi ə kiskəm kinlé ɨ rɔ Ngon-é-ti. ¹²Dow kɨ adi mɛɛ-é Ngon lə Lubə rəmə isi kəm; ngà dow kɨ adi mɛɛ-é Ngon lə Lubə al lé, isi kəm al. ¹³M'ndangi ta-je kinlé m'adi-si, kdɔ kadɨ 'gəi kɨ, səi kɨ adi mɛɛ-si Ngon lə Lubə lé, isi kəm sartagangi.

¹⁴Ooi, né kɨ mɛɛ-ji nda-né kay rɔ Lubə-ti ən: Kinə

† 5:3 5:3 Ja 14:15 † 5:6 5:6 Ta lə man kinlé toji batəm kɨ Jeju ra ə ta lə məsi toji koy-é tɔ. ‡ 5:8 5:8 Ta-je kɨ tò mbunə né-ti kinlé [...] goto mɛɛ mbete-je-ti kɨ dɔsay kɨ dan-ti-je kɨ 'ndangi kɨ ji-dé kɨ ta greki. † 5:11 5:11 Ja 3:36

j'dəji-é né kí ɔw natì k̀ m̃ɛ̃ndigì liə lé, ɛ oo ndi-ji. ¹⁵ ɔ kinə j'gəi kí ɛ oo ndi-ji rəmə, lé to ri-ri ya b́á j'dəji-é k̀arè, j'gəi kí j'ingəi né-é ngá. † ¹⁶ Kinə dow oo kí ngonkɔ́-é ra majal kí à t̃ɛ̃ɛ̃ koy al rəmə, kadi dowbé pa ta k̀ Lubə kdo ngonkɔ́-é lé, ɔ Lubə à kaji-é; to ta kí sobi dɔ dow-je kí 'ra majal kí à t̃ɛ̃ɛ̃ koy al. Majal kí à t̃ɛ̃ɛ̃ koy tò nɔɔ; ɔ to majal-é kin b́á m'panè 'pai ta k̀ Lubə kdo al. ¹⁷ Néra kí njururu al lay ya to majal, ngà majal-je madi b́á t̃ɛ̃ɛ̃ koy al. ¹⁸ J̃əi j'gəi kí dow kí rá-rá kí Lubə oji-é lé à kisi ká ra majal-ti al; kdo Ngon lə Lubə isi ngəm-é adi Njèm̃ɛ̃ndul à kodi rɔ-é al. ¹⁹ J̃əi j'gəi kí j'toi dow-je lə Lubə rəm, b́á j'gəi kí dɔnangi lay tò gin tógi-ti lə njèm̃ɛ̃ndul rəm tɔ. ²⁰ J̃əi j'gəi b̃əy kí Ngon lə Lubə ree ɔ adi-ji négə kdo kadi j'gəi-né Lubə kí tɔgrɔ-ti; ɔ j̃əi j'toi dow-je lə Lubə kí tɔgrɔ-ti kdo nam kí j'nami kàd̀i Ngon-é Jeju Kristi-ti. Ngon lə Lubə kinlé to Lubə kí tɔgrɔ-ti rəm, b́á to kiskəm kí sartagangi rəm tɔ.

²¹ S̃əi ngan-m-je, ooi go rɔ-si maji dɔ magi-je-ti.

---

† 5:15 5:15 Jkr 1:5-7

Ta lə Lubə Kunmindī kǐ Sigi

Mango: Ta lə Lubə Kunmindī kǐ Sigi (New Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

a2451d3b-54b4-50ec-847f-e964bc48641a